



ONDE

**Q3
22**

ONDE SPÓŁKA AKCYJNA

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

**ZA OKRES ZAKOŃCZONY
30 WRZEŚNIA 2022 R.**

SPORZĄDZONE ZGODNIE Z MIĘDZYNARODOWYM STANDARDEM RACHUNKOWOŚCI 34 PRZEJĘTYM DO STOSOWANIA W UE

**SPRAWOZDANIE Z WYNIKU I POZOSTAŁYCH
CAŁKOWITYCH DOCHODÓW**

	Za okres 9 miesiący zakończony 30-09-2022	Za okres 9 miesiący zakończony 30-09-2021	Za okres 3 miesiący zakończony 30-09-2022	Za okres 3 miesiący zakończony 30-09-2021
	Dane niebadane	Dane niebadane	Dane niebadane	Dane niebadane
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA				
Nota 4.2.-4.3. Przychody ze sprzedaży dóbr i usług	866 396	927 138	299 911	340 734
Nota 4.2.-4.3. Koszty sprzedanych dóbr i usług	814 579	825 617	283 667	307 850
Zysk brutto ze sprzedaży	51 817	101 521	16 244	32 884
Nota 4.3. Koszty sprzedaży	2 545	1 665	999	769
Nota 4.3. Koszty ogólnego zarządu	33 562	57 430	10 861	15 047
w tym wynagrodzenie w formie akcji	-	28 343	-	-
Pozostałe przychody operacyjne	49	605	40	109
Pozostałe koszty operacyjne	1 297	403	122	83
Odwrocenie utraty/(utrata) wartości aktywów finansowych i aktywów z wyceny kontraktów z klientami	(34)	(674)	15	468
Nota 4.2. Zysk z działalności operacyjnej	14 428	41 954	4 317	17 562
Przychody finansowe	4 613	192	619	(507)
Koszty finansowe	9 147	1 547	2 604	773
Nota 4.2. Zysk brutto	9 894	40 599	2 332	16 282
Nota 4.4. Podatek dochodowy	2 002	12 219	321	3 926
Zysk netto za okres obrotowy	7 892	28 380	2 011	12 356
Pozostałe całkowite dochody	-	-	-	-
Całkowity dochód	7 892	28 380	2 011	12 356
Podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł)	0,14	0,59	0,04	0,24

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

		30.09.2022	31.12.2021
		Dane niebadane	
AKTYWA		671 208	564 485
	Wartości niematerialne	1 553	605
	Rzeczowe aktywa trwałe	28 332	26 560
	Aktywa finansowe	35 282	16 563
	Inwestycje w udziały w jednostkach współkontrolowanych	112 370	34 606
	Pozostałe aktywa finansowe	469	28 566
Nota 4.4.	Aktywa z tytułu podatku odroczonego	12 919	11 331
	Należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje	181	432
Aktywa trwałe		191 106	118 663
	Zapasy	32 587	24 687
	Należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje	225	355
Nota 2.2.	Wycena kontraktów budowlanych – aktywa	287 456	119 333
Nota 5.1.	Należności z tytułu dostaw i usług	136 048	118 749
Nota 5.1.	Pozostałe należności	7 707	2 544
	Aktywa finansowe	4 339	31 041
	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5 220	103 566
	Środki pieniężne zgromadzone na rachunku VAT	4 547	27 160
	Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	-	10 855
	Pozostałe aktywa	1 973	7 532
Aktywa obrotowe		480 102	445 822
PASYWA		671 208	564 485
Nota 3.1.	Kapitał podstawowy	1 101	1 101
Nota 3.1.	Akcje własne	(30 000)	-
	Kapitał zapasowy	255 580	239 410
	Kapitał rezerwowy	74 144	44 144
	Zyski zatrzymane	10 788	49 067
Kapitał własny		311 613	333 722
Nota 3.2.-3.4.	Zadłużenie	10 328	10 972
	Rezerwy	6 153	5 343
	Zobowiązania wobec podwykonawców – kaucje	15 579	11 575
Zobowiązania długoterminowe		32 060	27 890
Nota 3.2.-3.4.	Zadłużenie	87 940	11 322
	Zobowiązania wobec podwykonawców – kaucje	9 577	14 214
Nota 2.2.	Wycena kontraktów budowlanych – pasywa	109 764	52 240
Nota 5.2.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	105 850	106 926
Nota 5.2.	Pozostałe zobowiązania	14 404	18 171
Zobowiązania krótkoterminowe		327 535	202 873

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał podstawowy	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Zyski zatrzymane	Kapitał własny
Stan na 1 stycznia 2021 r.	914	-	32 450	15 801	35 677	84 842
Wynik netto za okres	-	-	-	-	28 380	28 380
Łączne całkowite dochody	-	-	-	-	28 380	28 380
Dywidenda	-	-	-	-	(32 431)	(32 431)
Przeniesienie wyniku netto z roku poprzedniego na zyski zatrzymane	-	-	351	-	(351)	-
Emisja akcji	22	-	365	-	-	387
Programy akcji pracowniczych	-	-	-	28 343	-	28 343
Emisja akcji - pierwotna oferta publiczna	165	-	206 244	-	-	206 409
Stan na 30 września 2021 r.	1 101	-	239 410	44 144	31 275	315 930
Stan na 1 stycznia 2022 r.	1 101	-	239 410	44 144	49 067	333 722
Wynik netto za okres	-	-	-	-	7 892	7 892
Łączne całkowite dochody	-	-	-	-	7 892	7 892
Przeniesienie wyniku netto z roku poprzedniego na zyski zatrzymane	-	-	16 170	30 000	(46 171)	(1)
Nabycie akcji własnych	-	(30 000)	-	-	-	(30 000)
Stan na 30 września 2022 r.	1 101	(30 000)	255 580	74 144	10 788	311 613

SPRAWOZDANIE Z PRZEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

		Za okres 9 miesiący zakończony 30-09-2022	Za okres 9 miesiący zakończony 30-09-2021	Za okres 3 miesiący zakończony 30-09-2022	Za okres 3 miesiący zakończony 30-09-2021
		Dane niebadane	Dane niebadane	Dane niebadane	Dane niebadane
PRZEŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ					
	Wynik brutto	9 894	40 599	2 332	16 282
Nota 4.2.	Amortyzacja	5 749	4 828	2 030	1 666
	Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	375	-	157	(314)
	Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	1 243	437	1 498	942
	Pozostałe korekty niepieniężne	(6 397)	28 096	(112)	2 873
	Zapłacony podatek dochodowy	(9 049)	(8 069)	(2 686)	(2 925)
Nota 5.3.	Zmiana stanu kapitału obrotowego	(101 254)	(277 398)	10 685	(142 048)
Przeływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		(99 439)	(211 507)	13 904	(123 524)
PRZEŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ					
	Wpływy z tytułu spłat udzielonych pożyczek	2 240	15 398	989	-
	Wpływy pozostałe	25	286	18	6
	Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(1 835)	(802)	(1 108)	(269)
	Wydatki z tytułu udzielonych pożyczek	(12 650)	(26 972)	(2 894)	(9 401)
	Wydatki na nabycie udziałów w spółkach	(29 799)	(39 459)	(1 169)	(1 948)
	Wydatki pozostałe	-	(7 739)	-	(582)
Przeływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(42 019)	(59 288)	(4 164)	(12 194)
PRZEŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ					
	Wpływy z tytułu zaciągniętego zadłużenia - kredyty i pożyczki	104 490	60 000	11 298	-
	Wpływy z emisji akcji	-	214 500	-	214 500
	Wpływy pozostałe	406	387	-	-
	Wydatki z tytułu spłaty zadłużenia kredytowego - kapitał	(23 869)	(60 662)	(23 869)	(60 266)
	Wydatki z tytułu spłaty zadłużenia leasingowego - kapitał	(4 403)	(3 156)	(1 502)	(2 289)
	Wydatki z tytułu spłaty zadłużenia - odsetki	(3 512)	(864)	(2 211)	(684)
	Wypłata dywidend	-	(32 428)	-	-
	Nabycia akcji własnych	(30 000)	-	-	-
Przeływy pieniężne netto z działalności finansowej		43 112	177 777	(16 284)	151 261
PRZEŁYWY PIENIĘŻNE NETTO		(98 346)	(93 018)	(6 544)	15 543
Środki pieniężne na początek okresu		103 566	112 014	11 764	3 453
Środki pieniężne na koniec okresu		5 220	18 996	5 220	18 996

1.	INFORMACJE OGÓLNE	6
1.1.	WPROWADZENIE	6
1.2.	PODSTAWA SPORZĄDZENIA	6
1.3.	ZASTOSOWANIE NOWYCH I ZMIENIONYCH STANDARDÓW I INTERPRETACJI	7
2.	KONTRAKTY BUDOWLANE	10
2.1.	PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU KONTRAKTÓW BUDOWLANYCH	13
2.2.	UZGODNIENIE KWOT Z TYTUŁU NIEZAKOŃCZONYCH KONTRAKTÓW BUDOWLANYCH	13
3.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE	14
3.1.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	14
3.2.	ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK	15
3.3.	ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU WYEMITOWANYCH OBLIGACJI	16
3.4.	ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU LEASINGU	16
4.	NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	17
4.1.	ALTERNATYWNE MIERNIKI WYNIKÓW	17
4.2.	SEGMENTY SPRAWOZDAWCZE	18
4.3.	KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY	21
4.4.	OPODATKOWANIE	21
4.5.	ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	22
4.5.1.	RYZYKO RYNKOWE – RYZYKO WALUTOWE	22
4.5.2.	RYZYKO RYNKOWE – RYZYKO STÓP PROCENTOWYCH	23
4.5.3.	RYZYKO PŁYNNOŚCI	23
5.	NOTY POZOSTAŁE	24
5.1.	NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ NALEŻNOŚCI POZOSTAŁE	24
5.2.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ ZOBOWIĄZANIA POZOSTAŁE	25
5.3.	WYJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	26
5.4.	STRUKTURA GRUPY	27
5.5.	ZDARZENIA PO ZAKOŃCZENIU OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	30

W Sprawozdaniu Finansowym można zauważyć ikony, które reprezentują następujące:



Polityki rachunkowości



Szacunki

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. WPROWADZENIE

Spółka ONDE S.A. (dawniej: Przedsiębiorstwo Budownictwa Drogowo-Inżynieryjnego S.A.) jest spółką akcyjną powstałą 25.09.1998 r. Spółka wpisana jest do Rejestru Przedsiębiorców pod numerem KRS 0000028071. Wpisu dokonał Sąd Rejonowy w Toruniu, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 18.07.2001 r.

Siedziba Spółki znajduje się w Toruniu, przy ulicy Wapiennej 40, w Polsce.

Głównym przedmiotem działalności Spółki ONDE są roboty związane z budową i remontami dróg (PKD 42.11 Z), oraz budowa farm wiatrowych i fotowoltaicznych (PKD 42.99).

Spółka jest jednostką zależną należącą do Grupy Erbud. Podmiotem kontrolującym Spółkę na najwyższym poziomie jest Erbud S.A. Spółka jest notowana na Giełdzie Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie od 2021 roku.

1.2. PODSTAWA SPORZĄDZENIA

Stwierdzenie o zgodności z MSR 34

Skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki za okres 9 miesięcy zakończone 30 września 2022 r. sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości 34 zatwierdzonym przez Unię Europejską.

Skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych polskich („PLN”), a wszystkie wartości podane są w tysiącach.

Skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według zasady kosztu historycznego, z wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej.

Niniejsze skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd w dniu 4 listopada 2022 r.

Kontynuacja działalności

Niniejsze skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

Wpływ COVID-19

Do chwili obecnej Spółka nie odnotowała istotnego, negatywnego wpływu COVID-19 na bieżącą działalność. Realizowane kontrakty budowlane przebiegały zgodnie z założonymi harmonogramami, nie odnotowano również kar za opóźnienia w realizacji projektów. Dodatkowe koszty spowodowane zapewnieniem pracownikom niezbędnego bezpieczeństwa nie były istotne i nie wpłynęły istotnie na wyniki Spółki do końca trzeciego kwartału 2022 r. Pandemia koronawirusa nie przełożyła się na pogorszenie płynności, a Spółka przez ten czas utrzymywała stabilne saldo środków pieniężnych, terminowo regulując swoje zobowiązania. Spółka nie odnotowała również zmian w odzyskiwalności należności, które były regulowane przez klientów na bieżąco, bez istotnych opóźnień.

Wpływ konfliktu w Ukrainie

Po inwazji Rosji na Ukrainę zarówno cały świat, jak i Polska, stanęły w obliczu kryzysu paliwowego oraz słabnących giełd i walut krajów ościennych. Ceny surowców i ich dostępność stały się dużo większym problemem w branży budowlanej niż zagrożenia związane z COVID-19.

Zarząd na bieżąco monitoruje wpływ sytuacji polityczno-gospodarczej w Ukrainie i w Rosji oraz w Białorusi na działalność ONDE S.A. Od ponad roku mamy do czynienia ze wzrostem cen materiałów budowlanych i robocizny na rynku polskim. Spółka na bieżąco uwzględnia ryzyko wzrostu cen materiałów i robocizny w przygotowywanych kalkulacjach. Zarząd podejmuje działania w celu zmniejszenia wpływu szoku cenowego spowodowanego konfliktem w Ukrainie, takie jak dywersyfikacja działalności pod kątem geograficznym, jak i segmentowym, jednocześnie negocjując warunki kontraktów ze zleceniodawcami.

Wycena do wartości godziwej

W wycenie do wartości godziwej składnika aktywów lub zobowiązania, Spółka bierze pod uwagę właściwości danego składnika aktywów lub zobowiązań, jeżeli uczestnicy rynku biorą te cechy pod uwagę przy wycenie aktywów lub zobowiązań na dzień wyceny. Spółka klasyfikuje zasady pomiaru wartości godziwej wykorzystując hierarchię wartości godziwej odzwierciedlającą wagę danych źródłowych wykorzystywanych do wyceny, zgodną z zapisami MSSF 13. Na poszczególne dni bilansowe Spółka nie posiada pozycji wycenianych do wartości godziwej lecz ujawnia wartość godziwą w odniesieniu do pozycji wycenianych według zamortyzowanego kosztu.

Przeliczanie pozycji w walutach obcych

Pozycje zawarte w skróconym jednostkowym sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Walutą funkcjonalną Spółki i walutą prezentacji śródrocznego skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego jest złoty polski (PLN).

Transakcje w walutach obcych wykazuje się w księgach na moment początkowego ujęcia w wartości przeliczonej na złote, według kursu średniego NBP z dnia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów.

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

1.3. ZASTOSOWANIE NOWYCH I ZMIENIONYCH STANDARDÓW I INTERPRETACJI

Zastosowane nowe i zmienione standardy i interpretacje

W niniejszym skróconym jednostkowym sprawozdaniu finansowym zastosowano po raz pierwszy następujące nowe standardy oraz zmiany do obowiązujących standardów, które weszły w życie w 2022 r.:

a) Zmiany do MSSF 3 „Połączenia przedsiębiorstw”

Opublikowane w maju 2020 r. zmiany do standardu mają na celu zaktualizowanie stosownych referencji do Założeń Koncepcyjnych w MSSF, nie wprowadzając zmian merytorycznych dla rachunkowości połączeń przedsiębiorstw.

b) Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe”

Zmiana do MSR 16 wprowadza zakaz korygowania kosztu wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych o kwoty uzyskane ze sprzedaży składników wyprodukowanych w okresie przygotowywania rzeczowych aktywów trwałych do rozpoczęcia funkcjonowania zgodnie z zamierzeniami kierownictwa. Zamiast tego jednostka rozpoznaje ww. przychody ze sprzedaży i powiązane z nimi koszty bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

c) Zmiany do MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”

Zmiany do MSR 37 dostarczają wyjaśnień odnośnie do kosztów, które jednostka uwzględni w analizie, czy umowa jest kontraktem rodzącym obciążenia.

d) Roczne zmiany do MSSF 2018 - 2020

“Roczne zmiany MSSF 2018-2020” wprowadzają zmiany do standardów: MSSF 1 „Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy”, MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, MSR 41 „Rolnictwo” oraz do przykładów ilustrujących do MSSF 16 „Leasing”.

Poprawki zawierają wyjaśnienia oraz doprecyzowują wytyczne standardów w zakresie ujmowania oraz wyceny.

Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Spółkę

W niniejszym skróconym sprawozdaniu finansowym Spółka nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu następujących opublikowanych standardów, interpretacji lub poprawek do istniejących standardów przed ich datą wejścia w życie:

a) MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” oraz zmiany do MSSF 17

MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” został wydany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 18 maja 2017 r., natomiast zmiany do MSSF 17 opublikowano 25 czerwca 2020 r. Nowy zmieniony standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 r. lub po tej dacie.

MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” zastąpi obecnie obowiązujący MSSF 4, który zezwala na różnorodną praktykę w zakresie rozliczania umów ubezpieczeniowych. MSSF 17 zasadniczo zmieni rachunkowość wszystkich podmiotów, które zajmują się umowami ubezpieczeniowymi i umowami inwestycyjnymi.

Powyższa zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na Spółkę.

b) Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” oraz wytyczne Rady MSSF w zakresie ujawnień dotyczących polityk rachunkowości w praktyce

Zmiana do MSR 1 wprowadza wymóg ujawniania istotnych informacji dotyczących zasad rachunkowości, które zostały zdefiniowane w standardzie. Zmiana wyjaśnia, że informacje na temat polityk rachunkowości są istotne, jeżeli w przypadku ich braku, użytkownicy sprawozdania finansowego nie byłoby w stanie zrozumieć innych istotnych informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym. Ponadto, dokonano również zmian wytycznych Rady w zakresie stosowania koncepcji istotności w praktyce, aby zapewnić wytyczne dotyczące stosowania pojęcia istotności do ujawnień dotyczących zasad rachunkowości. Zmiana obowiązuje od 1 stycznia 2023 r.

Powyższa zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na Spółkę.

c) Zmiany do MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”

W lutym 2021 r. Rada opublikowała zmianę do MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów” w zakresie definicji wartości szacunkowych. Zmiana do MSR 8 wyjaśnia, w jaki sposób jednostki powinny odróżniać zmiany zasad rachunkowości od zmian wartości szacunkowych. Zmiana obowiązuje od 1 stycznia 2023 r.

d) Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”

Zmiany do MSR 12 precyzują, w jaki sposób rozliczać podatek odroczone od transakcji takich jak leasing i zobowiązania z tytułu wycofania z eksploatacji. Przed zmianą do standardu istniały niejasności co do tego, czy zwolnienie dotyczące ujmowania podatku odroczonego rozpoznanego po raz pierwszy miało zastosowanie do tego typu transakcji, tj. w przypadku których ujmowane są zarówno aktywa, jak i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego. Wprowadzone zmiany do MSR 12 wyjaśniają, że zwolnienie nie ma zastosowania oraz że jednostki są zobowiązane do ujmowania podatku odroczonego od takich transakcji. Zmiany nakładają na spółki obowiązek ujmowania podatku odroczonego od transakcji, które w momencie początkowego ujęcia powodują powstanie jednakowych różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu i odliczeniu.

Zmiana obowiązuje dla sprawozdań finansowych za okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2023 r. lub po tej dacie. Na dzień sporządzenia niniejszego skróconego sprawozdania finansowego, zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

e) Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”

Rada opublikowała zmiany do MSR 1, które wyjaśniają kwestię prezentacji zobowiązań jako długo- i krótkoterminowych. Opublikowane zmiany obowiązują dla sprawozdań finansowych za okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2023 r. lub po tej dacie.

Na dzień sporządzenia niniejszego skróconego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

1. INFORMACJE OGÓLNE

f) Zmiana do MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”

Zmiana dotyczy wymogów przejściowych w związku z zastosowaniem po raz pierwszy MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” oraz MSSF 9 „Instrumenty finansowe”. Celem zmiany jest zapewnienie użyteczności informacji finansowych dla inwestorów w okresie pierwszego zastosowania nowego standardu, wprowadzając określone uproszczenia w odniesieniu do prezentacji danych porównawczych.

Zmiana dotyczy wyłącznie zastosowania nowego standardu przez ubezpieczycieli i nie ma wpływu na żadne inne wymogi zawarte w MSSF 17.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

g) MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”

Standard ten pozwala jednostkom, które sporządzają sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF po raz pierwszy (z dniem 1 stycznia 2016 r. lub po tej dacie), do ujmowania kwot wynikających z działalności o regulowanych cenach, zgodnie z dotychczas stosowanymi zasadami rachunkowości. Dla poprawienia porównywalności z jednostkami, które stosują już MSSF i nie wykazują takich kwot, zgodnie z opublikowanym MSSF 14 kwoty wynikające z działalności o regulowanych cenach powinny podlegać prezentacji w odrębnej pozycji, zarówno w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jak i w rachunku zysków i strat oraz sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów.

Decyzją Unii Europejskiej MSSF 14 nie zostanie zatwierdzony.

h) Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dot. sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami

Zmiany rozwiązują problem aktualnej niespójności pomiędzy MSSF 10 a MSR 28. Ujęcie księgowe zależy od tego, czy aktywa niepieniężne sprzedane lub wniesione do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia stanowią „biznes” (ang. business).

W przypadku, gdy aktywa niepieniężne stanowią „biznes”, inwestor wykazuje pełny zysk lub stratę na transakcji. Jeżeli zaś aktywa nie spełniają definicji biznesu, inwestor ujmuje zysk lub stratę tylko w zakresie części stanowiącej udziały innych inwestorów.

Zmiany zostały opublikowane 11 września 2014 r. Na dzień sporządzenia niniejszego skróconego sprawozdania finansowego zatwierdzenie tej zmiany jest odroczone przez Unię Europejską.

2. KONTRAKTY BUDOWLANE



Spółka podpisuje umowy w cenach zryczałtowanych (stałych) na realizację kontraktów budowlanych, głównie w zakresie budowy farm wiatrowych, farm fotowoltaicznych, budowy i remontów dróg. Niektóre umowy z Klientami zawierają również element zmienny wynagrodzenia w postaci kar, które mogą być nałożone na Spółkę, np. w przypadku opóźnień realizacji kontraktu.

Element zmiennego wynagrodzenia koryguje cenę transakcji oraz kwotę ujmowanych przychodów, tj. Spółka ujmuje w cenie transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego tylko w takim zakresie, w jakim jest wysoce prawdopodobne, że nie nastąpi znaczące odwrócenie skumulowanej kwoty ujętych przychodów gdy niepewność związana ze zmiennością zostanie rozstrzygnięta. Do oszacowania wartości wynagrodzenia zmiennego Spółka korzysta z metody wartości oczekiwanej do oszacowania wynagrodzenia zmiennego. Historycznie, Spółka nie ponosiła kar od swoich odbiorców oraz na żaden z dni bilansowych nie wystąpiły przesłanki do rozpoznania kar na realizowanych kontraktach. Wszelkie zmiany umowy (zmiany zakresu umowy, ceny lub obu tych składników) ujmuje się jako kumulatywną korektę przychodów.

Ze względu na specyfikę kontraktów budowlanych oraz usług świadczonych przez Spółkę, we wszystkich umowach o roboty budowlane Spółka identyfikuje tylko jeden obowiązek świadczenia, do którego alokowana jest cała wartość wynagrodzenia.

Przychody i koszty z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych Spółka rozpoznaje w czasie w miarę postępu stopnia wykonywanych prac. Spółka dokonuje pomiaru stopnia wykonania kontraktu stosując metodę opartą na nakładach, tj. ustala wartość przychodów z wykonania kontraktów budowlanych w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia bilansowego, o proporcjonalnie do stopnia realizacji danego kontraktu, w drodze wyliczenia stopnia zaawansowania prac w oparciu o stosunek rozpoznanych na danym kontrakcie kosztów do całkowitego budżetu kosztów przygotowanego dla danego kontraktu. Od otrzymanej w ten sposób wielkości Spółka odlicza przychody, które wpłynęły na wynik finansowy w latach ubiegłych, uzyskując przychody z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych dotyczące bieżącego okresu. Zmiana szacunku stopnia zaawansowania realizacji umowy traktowana jest jako zmiana szacunku i wpływa na kwotę ujętego przychodu w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku stopnia zaawansowania.

W ocenie Zarządu, taki sposób pomiaru stopnia wykonania kontraktu dostarcza rzetelnej informacji na temat zaawansowania danego kontraktu, z uwagi na bezpośrednią korelację pomiędzy ponoszonymi nakładami a zaawansowaniem prac budowlanych, które są w istotnym stopniu realizowane również przez podwykonawców Spółki.

Jeżeli stopień zaawansowania niezakończonych usług (w tym budowlanej) lub przewidywany, całkowity koszt jej wykonania nie może być na dzień bilansowy ustalony w sposób wiarygodny, to przychód ustalany jest w wysokości poniesionych w danym okresie sprawozdawczym kosztów, nie wyższych jednak od kosztów, których pokrycie w przyszłości przez zamawiającego jest oczekiwane.

Drugostronnie, wyniki wyceny (tj. ustalenia przychodów metodą stopnia zaawansowania) ujmowane są jako „Aktywa (lub Zobowiązania) z tytułu kontraktów budowlanych”. Salda aktywów z tytułu kontraktów budowlanych są obejmowane odpisem z tytułu utraty wartości, wyliczanego analogicznie jak dla należności handlowych nieprzeteterminowanych. Wszystkie aktywa z tytułu kontraktów budowlanych znajdują się w Poziomie 2 modelu utraty wartości i stosuje się do wyliczenia odpisu z tytułu utraty wartości tych aktywów uproszczone podejście na bazie matrycy (analogicznie jak dla należności handlowych). Z uwagi na sposób rozpoznawania sald aktywów z tytułu kontraktów budowlanych, nie podlegają one wiekowaniu i są traktowane w całości jako bieżące, nieprzeteterminowane.

Fakturowanie prac wykonywanych w ramach realizacji kontraktów budowlanych odbywa się zgodnie z harmonogramem określonym w umowie, zazwyczaj po zakończeniu danego etapu prac określonego w umowie. Przychody są natomiast rozpoznawane w czasie, w miarę postępu wykonywanych prac. W związku z tym, w czasie realizacji danego kontraktu budowlanego, może istnieć rozbieżność pomiędzy przychodem zafakturowanym, a przychodem rozpoznany metodą od nakładów. Wraz ze wzrostem przychodu rozpoznany metodą od nakładów, drugostronnie wzrasta saldo „Aktywów z tytułu kontraktów budowlanych”. W momencie wystawienia faktury, księgowane są „Należności z tytułu dostaw i usług” (nota 5.1.) w kwocie brutto, a kwota faktury netto pomniejsza wartość „Aktywów z tytułu kontraktów budowlanych” lub powiększa saldo „Zobowiązań z tytułu kontraktów budowlanych”. Kontrahenci w ramach kontraktów budowlanych podpisanych ze Spółką zatrzymują część zapłat jako gwarancje dobrego wykonania umowy. Kwoty te ujmowane są jako „Należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje i podlegają zwrotowi najczęściej po zakończeniu projektu lub po zakończeniu okresu gwarancji.



Spółka tworzy rezerwy na kontrakty z ujemną marżą w momencie zidentyfikowania przesłanek, że dany realizowany kontrakt budowlany zamknie się ze stratą (budżetowane koszty przekraczają budżetowane przychody). Rezerwy tworzone są w koszty danego okresu w pełnej wartości prognozowanej straty na danym kontrakcie i są wykazywane w bilansie w linii „Rezerwy”.

Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy Spółka ujmuje jako koszty w momencie ich poniesienia z uwagi na to, że koszty doprowadzenia do zawarcia umowy nie obciążają bezpośrednio klienta, niezależnie od tego, czy umowa zostanie zawarta.

Spółka udziela swoim odbiorcom jedynie gwarancji podstawowych, które nie stanowią odrębnego zobowiązania do wykonania świadczenia. Okres objęty gwarancją różni się w zależności od realizowanego kontraktu oraz elementów składowych, których dotyczy gwarancja.

Do realizacji swoich prac związanych z realizacją kontraktów budowlanych Spółka angażuje podwykonawców. W odniesieniu do prac wykonywanych przez podwykonawców Spółka działa jako główny wykonawca (ang. principal). Zafakturowane koszty z tytułu ich zatrudnienia ujmuje jako „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług (nota 5.2.)”. Zatrzymane przez Spółkę części zapłat wobec podwykonawców z tytułu gwarancji dobrego wykonania umowy Spółka ujmuje w pozycji „Zobowiązania wobec podwykonawców – kaucje”.

W przypadku niektórych kontraktów budowlanych realizowanych w ramach wspólnych porozumień umownych, w których Spółka jest liderem konsorcjum lub zlecenia, Spółka oceniła, iż występuje w charakterze pośrednika w odniesieniu do prac wykonanych przez drugiego współnika, a które Spółka jako leader fakturuje na rzecz zamawiającego. Spółka określa swoją rolę jako rolę pośrednika w danym zleceniu w przypadku, gdy identyfikuje konkretne dobra oraz usługi, które mają być dostarczone, nad którymi nie sprawuje kontroli przed przekazaniem ich klientowi. W przypadku, gdy Spółka pełni rolę pośrednika, rozpoznaje przychód w momencie wypełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia w umownej kwocie opłaty lub prowizji, będzie uprawniona w zamian za zlecenie dostarczenia konkretnych usług lub dóbr przez inny podmiot. Z uwagi na charakter zawieranych konsorcjów oraz zleceń, w których Spółka pełni rolę lidera, nie występują opisane powyżej opłaty i prowizje, stąd w Spółce nie powstaje przychód z tyt. prowizji za fakturowanie na rzecz klienta prac wykonanych przez drugiego konsorcjanta. Spółka jako przychód ujmuje wyłącznie kwoty wynagrodzenia należnego z tyt. wykonania na rzecz zamawiającego swojego zakresu prac, zgodnie z polityką opisaną powyżej.

Ponadto, dla sprzedaży pozostałej, tj. materiałów (kruszywa), towarów oraz produkcji pomocniczej, Spółka rozpoznaje przychody w punkcie w czasie. Przychód ze sprzedaży pozostałej rozpoznawany jest w momencie transferu kontroli na odbiorcę, który jest zbliżony z momentem dostawy danego dobra do odbiorcy.

Termin płatności dla świadczonych przez Spółkę kontraktów o usługi budowlane wynosi od 30 do 180 dni od dnia wystawienia faktury, a dla sprzedaży pozostałej wynosi zazwyczaj 30 dni od dnia wystawienia faktury. Zawierane kontrakty nie zawierają zatem istotnego elementu finansowania, za wyjątkiem kwot zafakturowanych z tytułu realizacji kontraktów budowlanych, które spłacane są w późniejszy okresie, gdyż stanowią kaucje zatrzymane przez klienta. Kwoty zatrzymane z poszczególnych faktur stanowią maksymalnie do 10% wynagrodzenia z tyt. realizacji umowy i podlegają zwolnieniu w okresie maksymalnie do 5 lat po zakończeniu realizacji zlecenia. Przychód z realizacji kontraktów budowlanych w części, która jest zatrzymana jako kaucja ujmowany jest w kwocie zdyskontowanej.

Podział przychodów na przychody rozpoznawane w czasie i punkcie w czasie został zaprezentowany w nocie 4.2.



Zastosowanie metody opartej na nakładach do ujmowania przychodów z tytułu kontraktów budowlanych wymaga szacunku w odniesieniu do określenia stopnia realizacji prac na danym kontrakcie, tj. oszacowania całkowitego budżetu kosztów na danym kontrakcie.

Budżety kosztowe dla danych kontraktów są przygotowywane przez kadrę zarządzającą Spółki na etapie ofertowania i aktualizowane w ciągu roku finansowego lub w momencie zidentyfikowania przesłanek do rewizji budżetu kosztowego lub przychodowego. W przypadku zaistnienia zdarzeń pomiędzy oficjalnymi rewizjami budżetu, które w istotny sposób wpływają na wynik kontraktu, wartość całkowitych przychodów lub kosztów kontraktu aktualizowana jest na bieżąco, tj. zmiany zakresu kontraktu znajdują odzwierciedlenie w prowadzonym przez Spółkę systemie wewnętrznym od razu po tym, jak zostaną wynegocjowane przez Spółkę z klientem.

Dla realizowanych kontraktów budowlanych, wzrost/spadek całkowitych budżetowanych kosztów o 2% powoduje odpowiednio spadek/wzrost przychodu rozpoznanego narastająco w księgach Spółki dla danego kontraktu o zbliżonej wartości w punktach procentowych. Wpływ takiej zmiany całkowitego budżetu kosztów na przychody w danym okresie zależy od stopnia realizacji, na którym znajduje się na koniec danego okresu realizowany kontrakt. W przypadku kontraktów o znacznym stopniu zaawansowania, wpływ takiej zmiany na przychody w danym okresie będzie istotniejszy niż w przypadku kontraktu we wczesnej fazie realizacji. Na przestrzeni ostatnich lat, zmiany całkowitych kosztów dla realizowanych projektów zazwyczaj mieściły się w przedziale odchyień +/- 2% względem pierwotnie budżetowanych kosztów, stąd Spółka prezentuje taką wartość jako możliwą zmianę.

W Spółce funkcjonują stosowne procesy kontroli służące zapewnieniu, że proces budżetowania dla danego projektu odbywa się w oparciu o bieżące i wiarygodne szacunki dotyczące kosztów niezbędnych do realizacji danego kontraktu, podlegające weryfikacji i akceptacji przez wyznaczone do tego procesu osoby. Przygotowany przez kierownika projektu budżet podlega weryfikacji przez dyrektora działu, któremu podlega budowa.

Spółka prowadzi ewidencję realizowanych projektów – umów o kontrakty budowlane w systemie wewnętrznym służącym do zarządzania projektami. Informacje dotyczące danego kontraktu, w tym stopnia jego realizacji, są wprowadzane do systemu przez kierownika kontraktu/budowy, a następnie zatwierdzane przez dyrektora działu, któremu podlega budowa.

2. KONTRAKTY BUDOWLANE

2.1. PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU KONTRAKTÓW BUDOWLANYCH

Kwoty przychodów i kosztów z tytułu kontraktów budowlanych za okres i kumulatywnie ujęto w tabeli poniżej.

	Za okres 9 miesięcy zakończony 30-09-2022	Za okres 9 miesięcy zakończony 30-09-2021
	Kontrakty w okresie	Kontrakty w okresie
Kwoty ujęte w okresie		
Przychody z tytułu umów o budowę	863 053	921 245
Koszty z tytułu umów o budowę	809 167	820 677
Wynik przed ujęciem i rozliczeniem przyszłych strat	53 886	100 568
Wynik brutto	53 886	100 568
Marża zysku brutto		
bez uwzględnienia rezerw	6%	11%
z uwzględnieniem rezerw	6%	11%

Marża zysku brutto jest definiowana jako zysk brutto ze sprzedaży dzielony przez przychody ze sprzedaży.

2.2. UZGODNIENIE KWOT Z TYTUŁU NIEZAKOŃCZONYCH KONTRAKTÓW BUDOWLANYCH

	30.09.2022	31.12.2021
Przychody z tytułu niezakończonych umów o budowę narastająco	2 174 114	1 657 349
Kwoty zafakturowane do klientów narastająco (bez zaliczek)	1 938 130	1 585 363
Saldo rozliczeń z tytułu niezakończonych kontraktów budowlanych	235 984	71 986
w tym:		
(1) Aktywa z tytułu wykonanych niezafakturowanych prac budowlanych brutto	287 677	119 575
Odpis z tytułu utraty wartości aktywów z tytułu kontraktów budowlanych	(221)	(242)
(1a) Aktywa z tytułu wykonanych niezafakturowanych prac budowlanych netto	287 456	119 333
(2) Zobowiązania z tytułu zafakturowanych niewykonanych prac budowlanych	51 693	47 589
Saldo rozliczeń z tytułu kontraktów budowlanych	235 984	71 986
w tym:		
Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	287 456	119 333
Wycena kontraktów budowlanych - rozliczenie sald (2)	51 693	47 589
Zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych - zaliczki otrzymane	58 071	4 651
Wycena kontraktów budowlanych - pasywa	109 764	52 240

Dla wszystkich okresów wskazanych w tabeli powyżej, całe salda zobowiązań kontraktowych na początek okresu zostały rozpoznane jako przychody w danym okresie. Pozostała część zmiany salda zobowiązań z tytułu kontraktów budowlanych wynika z nadwyżki przychodów zafakturowanych w danym okresie nad przychodami rozpoznanymi w sprawozdaniu z wyniku.

Zmiany w wartości aktywów i zobowiązań z wyceny kontraktów wynikają ze specyfiki rozliczania kontraktów budowlanych oraz harmonogramów fakturowania na poszczególnych kontraktach, tj. występują kontrakty o różnicowanych harmonogramach płatności, stąd nie występuje typowa zależność między terminem płatności, a wykonaniem obowiązku świadczenia.

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

3.1. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM



Kapitał podstawowy obejmuje akcje zwykłe i jest wykazywany według wartości nominalnej (zgodnej ze statutem Spółki oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego).

Pozostałe kapitały zapasowe tworzone są głównie z zysku lat ubiegłych, w tym kwot obligatoryjnie przekazywanych na kapitał zapasowy zgodnie z wymogami KSH.

Kapitały rezerwowe tworzone są z zysku lat ubiegłych, z przeznaczeniem na finansowanie dalszego rozwoju spółki.

Kapitał zapasowy Spółki tworzony jest zgodnie z postanowieniami Kodeksu Spółek Handlowych oraz decyzjami akcjonariuszy. Zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych na pokrycie straty należy utworzyć kapitał zapasowy, do którego przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Tak utworzony kapitał zapasowy nie podlega podziałowi. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, jednakże część kapitału zapasowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Spółka zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Spółka może odpowiednio kształtować wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy lub wyemitować nowe akcje.

Kapitał podstawowy

Na 30 września 2022 r. kapitał podstawowy składał się z 55.030.000 akcji o łącznej wartości 1.100.600,00 zł, a struktura Udziałowców posiadających ponad 5% udziału w kapitale zakładowym prezentowała się następująco:

Akcjonariusz

ERBUD S.A.

Jacek Leczkowski

Nationale-Nederlanden

% udziału w
kapitale
zakładowym

60,10%

6,42%

5,53%

Statut Spółki nie przyznaje akcjonariuszom, o których mowa powyżej, żadnych uprawnień osobistych w stosunku do Spółki, w szczególności nie przyznaje prawa do powoływania członków Zarządu ani członków Rady Nadzorczej Spółki.



Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku/(straty) netto za okres sprawozdawczy, przypisanego zwykłym akcjonariuszom Spółki, przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w danym okresie sprawozdawczym.

Dla celów kalkulacji rozwodnionego zysku na akcje, zysk/(strata) netto za okres sprawozdawczy przypisana zwykłym akcjonariuszom oraz średnia ważona liczba akcji zwykłych w danym okresie sprawozdawczym korygowane są o efekt wszystkich rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych.

Rozwodniony zysk na jedną akcję jest równy podstawowemu zyskowi na jedną akcję, ponieważ w Spółce nie występują instrumenty rozwadniające.

Podział (split) akcji dokonany zarówno w okresie sprawozdawczym jaki i po dniu bilansowym koryguje średnią ważoną liczbę akcji zwykłych dla celów wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na akcje we wszystkich prezentowanych okresach.

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

Poniżej zaprezentowano podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję:

	Za okres 9 miesięcy zakończony 30-09-2022	Za okres 9 miesięcy zakończony 30-09-2021
Zysk netto	7 892	28 380
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	55 030 000	47 846 850
Podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł.)	0,14	0,59

3.2. ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK



Zobowiązania z tytułu zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek ujmuje się początkowo w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty transakcyjne. Na każdy dzień bilansowy pozycje te są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

	30.09.2022	31.12.2021
Długoterminowe		
Kredyty bankowe	1 714	2 308
Pożyczki	510	-
Długoterminowe - razem	2 224	2 308
Krótkoterminowe		
Kredyty bankowe	81 526	791
Pożyczki	306	6 379
Krótkoterminowe - razem	81 832	7 170
Razem zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek	84 056	9 478

Pożyczki wykazane jako długoterminowe i krótkoterminowe oprocentowane są stopą WIBOR 1M.

Kredyty wykazane jako długoterminowe i krótkoterminowe oprocentowane są stopą WIBOR ON, 1M lub 3M+marża od 1,5% do 2,15%. Na podane dni bilansowe, wartość godziwa kredytów i pożyczek nie była istotnie różna od wyceny w koszcie zamortyzowanym. Wartość godziwa kredytów i pożyczek jest szacowana za pomocą modeli zdyskontowanych przepływów (DCF), w oparciu o przepływy pieniężne odzwierciedlające harmonogram spłat otrzymanych kredytów, przy zastosowaniu rynkowej stopy procentowej dla takich zobowiązań (tj. oszacowano stopę dyskonta na poziomie WIBOR 1M na dany dzień powiększony o stały procent wyrażający premię za ryzyko na poziomie 2,15%). Wartość godziwa kredytów i pożyczek długoterminowych wycenianych w koszcie zamortyzowanym jest klasyfikowana do drugiego poziomu hierarchii wartości godziwej.

Kowenanty

W ciągu roku, na dzień 30 września 2022 r. oraz do dnia zatwierdzenia skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego wszystkie kowenanty zostały spełnione.

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

3.3. ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU WYEMITOWANYCH OBLIGACJI



Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji ujmuje się początkowo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcyjne. Na każdy dzień bilansowy zobowiązanie to wyceniane jest według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Na dzień bilansowy Spółka nie posiadała zadłużenia z tytułu wyemitowanych obligacji.

3.4. ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU LEASINGU

Szczegółowe ujawnienia dotyczące ujęcia księgowego umów leasingu zaprezentowano w poniższej nocie.

Okres		30.09.2022	31.12.2021
		Wartość nominalna minimalnych opłat	Wartość nominalna minimalnych opłat
Do 1 roku	Krótkoterminowe	7 111	4 612
Powyżej roku	Długoterminowe	12 437	12 510
Wartość nominalna minimalnych opłat		19 548	17 122
Przyszłe koszty z tytułu leasingu		5 336	4 306
Wartość bieżąca minimalnych opłat		14 212	12 816
Do 1 roku	Krótkoterminowe	6 108	4 152
Powyżej roku	Długoterminowe	8 104	8 664

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW
4.1. ALTERNATYWNE MIERNIKI WYNIKÓW

Zarząd analizuje wyniki segmentów przy użyciu kluczowych wskaźników efektywności takich jak EBIT, marża EBIT oraz EBITDA i skorygowana EBITDA. Zarząd Grupy uznaje wyżej wymienione miary jako istotne dodatkowe mierniki wyników i dlatego prezentuje je w sprawozdaniu obok mierników zdefiniowanych przez MSSF. Należy mieć na uwadze, że EBIT, marża EBIT i EBITDA nie są wskaźnikami zdefiniowanymi w MSSF oraz nie stanowią mierników wystandaryzowanych, dlatego sposoby ich kalkulacji mogą różnić się między różnymi jednostkami na rynku. W związku z tym, wskaźniki te nie powinny być analizowane osobno lub jako substytuty dla miar zdefiniowanych przez MSSF.



EBITDA i EBIT to mierniki pokazujące wyniki osiągnięte przez Spółkę po eliminacji wpływu podatku dochodowego, kosztów i przychodów finansowych oraz w przypadku EBITDA, amortyzacji.

EBITDA definiowana jest jako zysk po opodatkowaniu (wynik netto), powiększony o obciążenia z tytułu podatku dochodowego, koszty finansowe oraz amortyzację, a pomniejszony o przychody finansowe. Skorygowana EBITDA jest definiowana jako EBITDA po eliminacji zdarzeń o charakterze jednorazowym.

Spółka definiuje EBIT jako zysk po opodatkowaniu (wynik netto), powiększony o obciążenia z tytułu podatku dochodowego, koszty finansowe i pomniejszony o przychody finansowe. Skorygowany EBIT jest definiowany jako EBIT po eliminacji zdarzeń o charakterze jednorazowym.

Marża EBIT jest miernikiem pokazującym rentowność Spółki pomijającym wpływ podatku dochodowego oraz kosztów i przychodów finansowych. Spółka definiuje marżę EBIT (marżę skorygowanego EBIT) jako EBIT (skorygowany EBIT) dzielony przez przychody ze sprzedaży dóbr i usług.

Koszt wynagrodzeń w formie akcji jest kosztem o charakterze jednorazowym, nie będącym kosztem gotówkowym. W związku z tym, na potrzeby analizy wyników, Zarząd posługuje się miarą skorygowany EBIT zdefiniowaną powyżej.

	30.09.2022	30.09.2021
Zysk netto za okres obrotowy	7 892	28 380
Podatek dochodowy	2 002	12 219
Zysk brutto	9 894	40 599
Koszty finansowe	9 147	1 547
Przychody finansowe	4 613	192
EBIT	14 428	41 954
Wynagrodzenie w formie akcji	-	28 343
Skorygowany EBIT	14 428	70 297
Amortyzacja	5 749	4 828
Skorygowana EBITDA	20 177	75 125
Przychody ze sprzedaży dóbr i usług	866 396	927 138
Marża EBIT	2%	5%
Skorygowana marża EBIT	2%	8%

Na potrzeby analizy wyników, Zarząd posługuje się miarą skorygowany EBIT zdefiniowaną powyżej. W danych porównawczych za 2021 r. takimi zdarzeniami były koszty z tytułu wynagrodzeń w formie akcji w kwocie 28.343 tys. zł, będące kosztami niepieniężnymi.

4.2. SEGMENTY SPRAWOZDAWCZE

Spółka na podstawie raportowania zarządczego przedstawianego głównemu decydentowi operacyjnemu (tj. Zarządowi Spółki) zidentyfikowała cztery podstawowe segmenty sprawozdawcze pokrywające się z segmentami operacyjnymi:

- budownictwo drogowo-inżynieryjne (realizacja kontraktów w obszarze infrastruktury drogowej);
- budownictwo w segmencie odnawialnych źródeł energii (realizacja kontraktów dla branży fotowoltaicznej oraz farm wiatrowych) w kraju;
- budownictwo w segmencie odnawialnych źródeł energii (realizacja kontraktów dla branży fotowoltaicznej oraz farm wiatrowych) za granicą;
- segment pozostały (sprzedaż kruszywa, materiałów budowlanych oraz produkcji pomocniczej).

Podział działalności na poszczególne segmenty został dokonany na podstawie specyfiki realizowanych kontraktów. Taki podział odpowiada rozłożeniu zasadniczych ryzyk oraz zwrotów z poniesionych nakładów. Klasyfikacja segmentów uległa zmianie od 30 września 2022 r.

Spółka w trzecim kwartale 2022 roku rozpoczęła również swoją działalność za granicą. Aktualnie Spółka realizuje kontrakt o wartości 3,3 mln euro, na budowę fundamentów pod turbiny wiatrowe na terenie Litwy.

Dane finansowe przygotowywane dla celów sprawozdawczości zarządczej, stanowiące podstawę danych na temat segmentów sprawozdawczych i operacyjnych, oparte są na tych samych zasadach rachunkowości, jakie stosuje się przy sporządzaniu sprawozdań finansowych Spółki. Zarząd Spółki spośród pozycji bilansowych z perspektywy segmentów operacyjnych analizuje jedynie aktywa i zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych.

Sezonowość kontraktów budowlanych cechuje się tym, że przychody w pierwszym kwartale są najniższe w porównaniu do pozostałych kwartałów.

W okresie do 30 września 2022 r. i do dnia zatwierdzenia skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego brak jest zdarzeń o charakterze jednorazowym, które miałyby istotny wpływ na segmenty sprawozdawcze.

W przypadku Spółki segmenty sprawozdawcze pokrywają się z segmentami operacyjnymi.

Główne informacje dotyczące segmentów w okresach sprawozdawczych

Spółka prowadzi działalność w Polsce oraz za granicą.

	Za okres 9 miesięcy zakończony 30-09-2022			Za okres 9 miesięcy zakończony 30-09-2021		
	Kraj (Polska)	Zagranica	Razem	Kraj (Polska)	Zagranica	Razem
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych, w tym:						
Przychody rozpoznawane w czasie	863 746	2 650	866 396	927 138	-	927 138
Przychody rozpoznawane w punkcie w czasie	860 403	2 650	863 053	921 245	-	921 245
Aktywa trwale inne niż instrumenty finansowe i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 343	-	3 343	5 893	-	5 893
	29 885	-	29 885	91 329	-	91 329

Wszystkie kontrakty budowlane są w cenach stałych (zryczałtowanych) z elementem zmiennym w postaci ewentualnych kar w przypadku nieterminowego wykonania prac.

W segmencie odnawialnych źródeł energii oraz segmencie drogowo-inżynieryjnym występują zarówno kontrakty długookresowe, jak i krótkoterminowe. Typowy okres trwania kontraktu w segmencie budownictwa dla OZE zamyka się w okresie 9 do 24 miesięcy, natomiast w segmencie drogowo-inżynieryjnym długość trwania kontraktu wynosi od 3 miesięcy do 4 lat.

W segmencie pozostałym występują wyłącznie kontrakty krótkoterminowe. W segmencie tym nie występują kontrakty, w stosunku do których obowiązek świadczenia nie zostałby zrealizowany w okresie sprawozdawczym.

W segmencie drogowo-inżynieryjnym przychody generowane są od klientów, którymi są podmioty publiczne, a w segmencie OZE od klientów, którymi są podmioty prywatne.

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Dane dotyczące przychodów i wyników oraz aktywów i zobowiązań poszczególnych segmentów sprawozdawczych przedstawiono w poniższej tabeli.

	Za okres 9 miesięcy zakończony 30-09-2022				
	Budownictwo Drogowo-inżynieryjne	Segment Odnawialnych Źródeł Energii	Segment Odnawialnych Źródeł Energii - Zagranica	Segment pozostały	Razem działalność kontynuowana
Przychody razem					
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	147 762	710 666	2 650	5 318	866 396
Przychody ze sprzedaży razem	147 762	710 666	2 650	5 318	866 396
Wyniki segmentów oraz uzgodnienie do zysku brutto Grupy					
Koszt własny sprzedaży	142 206	665 772	2 412	4 189	814 579
Marża na sprzedaży	5 556	44 894	238	1 129	51 817
Marża na sprzedaży %	4%	6%	9%	21%	6%
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	(5 796)	(30 810)	(110)	(673)	(37 389)
Koszty o charakterze jednorazowym	-	-	-	-	-
Wynik segmentu – EBIT	(240)	14 084	128	456	14 428
Wynik segmentu - EBIT skorygowany	(240)	14 084	128	456	14 428
Marża EBIT	0%	2%	5%	9%	2%
Wynik na działalności finansowej (przychody finansowe minus koszty finansowe)					(4 534)
Wynik brutto					9 894
Podatek dochodowy			26		2 002
Wynik netto					7 892
Amortyzacja	3 088	2 661	-	-	5 749
Wynik segmentu – EBITDA	2 848	16 745	128	456	20 177

	Za okres 9 miesięcy zakończony 30-09-2021				
	Budownictwo Drogowo-inżynieryjne	Segment Odnawialnych Źródeł Energii	Segment Odnawialnych Źródeł Energii - Zagranica	Segment pozostały	Razem działalność kontynuowana
Przychody razem					
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	180 472	741 384	-	5 282	927 138
Przychody ze sprzedaży razem	180 472	741 384	-	5 282	927 138
Wyniki segmentów oraz uzgodnienie do zysku brutto Grupy					
Koszt własny sprzedaży	168 591	652 184	-	4 842	825 617
Marża na sprzedaży	11 881	89 200		440	101 521
Marża na sprzedaży %	7%	12%		8%	11%
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	(5 595)	(25 450)	-	(179)	(31 224)
Koszty o charakterze jednorazowym	-	(28 343)		-	(28 343)
Wynik segmentu – EBIT	6 286	35 407	-	261	41 954
Wynik segmentu - EBIT skorygowany	6 286	63 750	-	261	70 297
Marża EBIT	3%	5%		5%	8%
Wynik na działalności finansowej (przychody finansowe minus koszty finansowe)					(1 355)
Wynik brutto					40 599
Podatek dochodowy					12 219
Wynik netto					28 380
Amortyzacja	2 824	2 004	-	-	4 828
Wynik segmentu – EBITDA	9 110	37 411	-	261	46 782

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Za okres 3 miesiące zakończony 30-09-2022				
	Budownictwo Drogowo- inżynieryjne	Segment Odnawialnych Źródeł Energii	Segment Odnawialnych Źródeł Energii - Zagranica	Segment pozostały	Razem działalność kontynuowana
Przychody razem					
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	57 664	237 452	2 650	2 145	299 911
Przychody ze sprzedaży razem	57 664	237 452	2 650	2 145	299 911
Wyniki segmentów oraz uzgodnienie do zysku brutto Grupy					
Koszt własny sprzedaży	55 515	224 032	2 412	1 708	283 667
Marża na sprzedaży	2 149	13 420	238	437	16 244
Marża na sprzedaży %	4%	6%	9%	20%	5%
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	(1 499)	(9 781)	(110)	(537)	(11 927)
Wynik segmentu – EBIT	650	3 639	128	(100)	4 317
Marża EBIT	1%	2%	5%	-5%	1%
Wynik na działalności finansowej (przychody finansowe minus koszty finansowe)					(1 985)
Wynik brutto					2 332
Podatek dochodowy					321
Wynik netto					2 011
Amortyzacja	1 114	916	-	-	2 030
Wynik segmentu – EBITDA	1 764	4 555	128	(100)	6 347

	Za okres 3 miesiące zakończony 30-09-2021				
	Budownictwo Drogowo- inżynieryjne	Segment Odnawialnych Źródeł Energii	Segment Odnawialnych Źródeł Energii - Zagranica	Segment pozostały	Razem działalność kontynuowana
Przychody razem					
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	84 868	253 358	-	2 508	340 734
Przychody ze sprzedaży razem	84 868	253 358	-	2 508	340 734
Wyniki segmentów oraz uzgodnienie do zysku brutto Grupy					
Koszt własny sprzedaży	81 691	223 771	-	2 388	307 850
Marża na sprzedaży	3 177	29 587	-	120	32 884
Marża na sprzedaży %	4%	12%		5%	10%
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	(3 274)	(11 940)	-	(108)	(15 322)
Wynik segmentu – EBIT	(97)	17 647	-	12	17 562
Marża EBIT	-	7%		-	5%
Wynik na działalności finansowej (przychody finansowe minus koszty finansowe)					(1 280)
Wynik brutto					16 282
Podatek dochodowy					3 926
Wynik netto					12 356
Amortyzacja	927	739	-	-	1 666
Wynik segmentu – EBITDA	830	18 386	-	12	19 228

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW
4.3. KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY

	Za okres 9 miesiące zakończony 30-09-2022	Za okres 9 miesiące zakończony 30-09-2021	Za okres 3 miesiące zakończony 30-09-2022	Za okres 3 miesiące zakończony 30- 09-2021
	Dane niebadane	Dane niebadane	Dane niebadane	Dane niebadane
Usługi obce	363 108	505 132	123 072	178 730
w tym usługi obce od podwykonawców	259 078	436 608	87 421	143 159
Zużycie materiałów i energii	433 552	303 425	153 730	124 599
Koszty świadczeń pracowniczych	40 774	64 027	14 177	15 500
W tym wynagrodzenia w formie akcji	-	28 343	-	-
Amortyzacja	5 749	4 828	2 030	1 666
Podatki i opłaty	2 305	1 877	599	651
Pozostałe koszty rodzajowe	4 710	4 326	1 413	2 020
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	1 410	2 017	342	767
Koszty według rodzaju razem	851 608	885 632	295 363	323 933
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku	(922)	(920)	164	(267)
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	(2 545)	(1 665)	(999)	(769)
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(33 562)	(57 430)	(10 861)	(15 047)
W tym wynagrodzenia w formie akcji	-	(28 343)	-	-
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	814 579	825 617	283 667	307 850

4.4. OPODATKOWANIE


Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego jest ujmowane na podstawie oszacowania Zarządu dotyczącego średniej ważonej efektywnej rocznej stawki podatku dochodowego, jakiej oczekuje się w pełnym roku obrotowym. Szacowana średnia roczna stawka podatku za okres sprawozdawczy wynosi 20,22%, w porównaniu z 30,09% za analogiczny okres roku ubiegłego.

Spółka generuje całość dochodów do opodatkowania w Polsce, w związku z czym podlega opodatkowaniu na podstawie Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych („CIT”). Standardowa stawka podatku dochodowego od osób prawnych wynosi 19%. W obszarach, w których przepisy podatkowe podlegają interpretacji, Zarząd od czasu do czasu weryfikuje podejście do sporządzenia deklaracji podatkowych. W uzasadnionych przypadkach tworzone są rezerwy na oczekiwane zobowiązania podatkowe.

Uzgodnienie oczekiwanego obciążenia z tytułu podatku dochodowego

	Za okres 9 miesięcy zakończony 30-09-2022	Za okres 9 miesięcy zakończony 30-09-2021
Wynik brutto przed opodatkowaniem	9 894	40 599
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce - 19%	1 880	7 714
Nadwyżka przychodów nieopodatkowanych nad kosztami niebędącymi kosztami uzyskania przychodów	122	4 505
Podatek wykazany w wyniku finansowym	2 002	12 219
Podatek bieżący	3 590	7 200
Podatek odroczony	(1 588)	5 019
Efektywna stopa podatkowa	20,22%	30,09%

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Poniższa tabela przedstawia zmiany aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego w roku obrotowym:

	Wpływ na			Wpływ na			30 września 2022
	1 stycznia 2021	Wynik netto	Pozostałe całkowite dochody	31 grudnia 2021	Wynik netto	Pozostałe całkowite dochody	
Aktywa z tytułu podatku odroczonego							
Wycena kontraktów budowlanych - pasywa oraz podatkowa produkcja w toku	22 847	8 712	-	31 559	33 955	-	65 514
Rezerwy	1 255	912	-	2 167	(348)	-	1 819
Naliczone wynagrodzenia i obciążenia	198	63	-	261	21	-	282
Odpisy aktualizujące wartość należności	661	296	-	957	29	-	986
Inne zobowiązania finansowe	-	610	-	610	(14)	-	596
Pozostałe	57	(26)	-	31	271	-	302
Razem	25 018	10 567	-	35 585	33 914	-	69 499
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego							
Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	5 619	17 099	-	22 718	31 939	-	54 657
Przeszacowanie aktywów	582	-	-	582	(48)	-	534
Wycena bilansowa oraz dyskonto zobowiązań	-	440	-	440	802	-	1 242
Naliczone odsetki od zadłużenia	157	128	-	285	(154)	-	131
Zarachowane przychody	-	123	-	123	(109)	-	14
Pozostałe	16	90	-	106	(104)	-	2
Razem	6 374	17 880	-	24 254	32 326	-	56 580
Kompensata aktywów i zobowiązań	6 374			24 254			56 580
Stan po kompensacie	18 644			11 331			12 919
Aktywa	18 644			11 331			12 919
Zobowiązania	-			-			-
Wpływ netto zmian w okresie		(7 313)	-		1 588	-	

Z uwagi na fakt, że historycznie Spółka była w stanie realizować ponoszone w poprzednich okresach straty podatkowe oraz prognozuje zyski podatkowe w kolejnych latach, odzyskiwalność aktywa z tytułu podatku odroczonego od strat podatkowych nie jest traktowana jako element istotnego osądu przy sporządzaniu sprawozdań finansowych.

W roku zakończonym 30 września 2022 r. oraz 31 grudnia 2021 r. nie wystąpiły ujemne pozycje różnic przejściowych, od których nie ujęto aktywów z tytułu podatku odroczonego.

4.5. ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

Spółka w toku prowadzonej działalności narażona jest na następujące istotne rodzaje ryzyka finansowego: ryzyko rynkowe (w tym ryzyko walutowe, ryzyko stóp procentowych), ryzyko kredytowe oraz ryzyko płynności. Za ustalenie zasad zarządzania powyższymi ryzykami oraz ich weryfikację odpowiada Zarząd Spółki.

4.5.1. RYZYKO RYNKOWE – RYZYKO WALUTOWE

W ramach podstawowej działalności operacyjnej Spółka zawiera przede wszystkim kontrakty budowlane kwotowane w walucie krajowej (PLN), jedynie sporadycznie są to kontrakty denominowane w walutach obcych.

Niemniej, w odniesieniu do należności i zobowiązań wynikających z zawartych umów na zakupy materiałów, z tytułu których nastąpią płatności w EUR i USD oraz w odniesieniu do udzielonych pożyczek denominowanych w EUR Spółka narażona jest na ryzyko walutowe.

4.5.2. RYZYKO RYNKOWE – RYZYKO STÓP PROCENTOWYCH

Ryzyko stóp procentowych występuje głównie w związku z korzystaniem przez Spółkę z zadłużenia, tj. kredytów bankowych i pożyczek (nota 3.2.) oraz leasingu (nota 3.4).

Ponadto Spółka lokuje wolne środki pieniężne częściowo w inwestycje o zmiennej stopie procentowej (lokaty) oraz może udzielać pożyczek w oparciu o zmienną stopę procentową.

Aktywa i zobowiązania oprocentowane według zmiennych stóp procentowych narażają Spółkę na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych. Natomiast oprocentowane według stopy stałej (udzielane pożyczki) naraża Spółkę na ryzyko zmiany wartości godziwej, niemniej jednak ze względu na fakt, iż Spółka nie wycenia tych pozycji do wartości godziwej, wpływ ten nie jest odzwierciedlany w sprawozdaniu finansowym.

Spółka monitoruje stopień narażenia na ryzyko stopy procentowej.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywa z tytułu kontraktów budowlanych

W celu ochrony przed ryzykiem kredytowym wynikającym z należności związanych z realizacją kontraktów budowlanych (tj. należności z tytułu dostaw i usług, należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucji oraz z aktywów kontraktowych z tytułu kontraktów budowlanych), każdy kontrahent przed podpisaniem umowy jest oceniany pod kątem możliwości wywiązania się ze zobowiązań finansowych. Ponadto, w umowach z inwestorami zawierane są klauzule przewidujące prawo do wstrzymania realizacji robót, jeżeli występuje opóźnienie w przekazaniu należności za wykonane usługi. W miarę możliwości tworzy się również zapisy umowne warunkujące dokonywanie płatności podwykonawcom od wpływu środków od inwestora.

W Spółce nie występuje koncentracja ryzyka kredytowego związana z należnościami z tytułu dostaw i usług oraz należnościami z tytułu kontraktów budowlanych – kaucji oraz z aktywów kontraktowych z tytułu wyceny kontraktów budowlanych.

4.5.3. RYZYKO PŁYNNOŚCI

W celu ograniczenia ryzyka utraty płynności, Spółka utrzymuje odpowiednią ilość środków pieniężnych, a także zawiera umowy o linie kredytowe, które służą jako dodatkowe zabezpieczenie płynności. Do finansowania zakupów inwestycyjnych Spółka wykorzystuje środki własne, długoterminowe kredyty lub długoterminowe umowy leasingu, zapewniając odpowiednią trwałość struktury finansowania dla tego rodzaju aktywów.

Spółka stosuje politykę ograniczającą zaangażowanie kredytowe wobec poszczególnych instytucji.

Zarządzanie płynnością wspomagane jest obowiązującym systemem raportowania prognoz płynności przez Spółkę.

5. NOTY POZOSTAŁE

5.1. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ NALEŻNOŚCI POZOSTAŁE



Do należności z tytułu dostaw i usług oraz należności pozostałych Spółka zalicza przede wszystkim należności z tytułu dostaw i usług od podmiotów niepowiązanych (głównie z tytułu wystawionych faktur wynikających z realizacji przez Spółkę kontraktów budowlanych) oraz należności budżetowe, w tym należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych oraz z tytułu podatku od towarów i usług.

Należności z tytułu dostaw i usług, których termin zapadalności wynosi zazwyczaj od 30 do 180 dni, ujmowane są w wartości nominalnej, tj. według kwot pierwotnie zafakturowanych. Należności z tytułu dostaw i usług utrzymywane są w celu ściągnięcia oraz spełniają test SPPI, w związku z tym na dzień bilansowy pozycje te wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem odpisu aktualizującego wyliczonego przy zastosowaniu modelu strat oczekiwanych.



MSSF 9 wymaga oszacowania oczekiwanej straty dla aktywów finansowych, niezależnie od tego czy wystąpiły, czy też nie, przesłanki na utratę wartości. W przypadku należności handlowych, Spółka stosuje podejście uproszczone i wycenia odpisy z tytułu utraty wartości w wysokości strat kredytowych oczekiwanych w całym okresie życia należności od momentu początkowego ujęcia należności.

Dla należności handlowych, które w oparciu o przeprowadzoną analizę portfelową zostały ocenione jako należności, które nie utraciły wartości, oszacowanie ewentualnych odpisów aktualizacyjnych jest oparte na wykorzystaniu maczycy odpisów, w której odpisy oblicza się dla należności handlowych zaliczonych do różnych przedziałów wiekowych (okresów przeterminowania), przy zastosowaniu współczynnika niewypełnienia zobowiązania. Współczynnik niewypełnienia zobowiązania ustala się w oparciu o dane historyczne (wyliczone na bazie ostatnich 5 lat), skorygowane o wpływ przyszłych czynników.

W analogiczny sposób Spółka kalkuluje odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych dla należności z tytułu kaucji oraz aktywów z tytułu kontraktów budowlanych; salda w odniesieniu do których termin płatności nie upłynął zaliczane są do przedziału „nieprzeterminowane” w maczycy odpisów, a odpis liczony jest przy uwzględnieniu współczynnika nieściągalności dla należności nieprzeterminowanych.

Dla należności handlowych, dla których istnieją przesłanki do utraty wartości (np. należności sporne), utworzono specyficzne dodatkowe odpisy w zależności od indywidualnej oceny ich odzyskiwalności.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny (dotyczy należności z tytułu kaucji), wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto, odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.



	30.09.2022			31.12.2021		
	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto
Należności z tytułu dostaw i usług	140 417	4 369	136 048	122 956	4 207	118 749
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	7 204	-	7 204	1 745	-	1 745
Pozostałe należności budżetowe	-	-	-	31	-	31
Pozostałe należności	503	-	503	768	-	768
Razem	148 124	4 369	143 755	125 500	4 207	121 293

Zmiany odpisu aktualizującego wartość należności z tytułu dostaw i usług zaprezentowano w tabeli poniżej:

	Za okres 9 miesięcy zakończony 30-09-2022	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2021
Odpisy aktualizujące na początek okresu	4 207	3 404
Utworzenie/(odwrócenie) odpisów wg matrycy odpisów	162	973
Wykorzystanie odpisów indywidualnych	-	(170)
Odpisy aktualizujące na koniec okresu, w tym	4 369	4 207
Odpis wyliczony na bazie matrycy	1 277	1 115
Odpis indywidualny	3 092	3 092
Razem	4 369	4 207

5.2. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ ZOBOWIĄZANIA POZOSTAŁE



Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązania pozostałe obejmują przede wszystkim zobowiązania z tytułu dostaw i usług od podmiotów niepowiązanych, otrzymane zaliczki, zobowiązania z tytułu wynagrodzeń oraz zobowiązania z tytułu podatków.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług ujmują się początkowo w wartości godziwej (odpowiadającej wartości nominalnej), a na dzień bilansowy wycenia według zamortyzowanego kosztu.

Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń ujmują się w wartości należnej za wykonaną pracę, naliczonej zgodnie z zawartymi umowami.

Zobowiązania z tytułu podatków (w tym podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, podatku dochodowego od osób fizycznych) ujmują się w wysokości kwoty wymagającej zapłaty przez Spółkę zgodnie z obowiązującymi i mającymi zastosowanie przepisami.

Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Do grupy tej zalicza się rezerwy na niewykorzystane urlopy. Kalkulowane są one w oparciu o zestawienie niewykorzystanych dni urlopu na dany dzień bilansowy w podziale na poszczególnych pracowników oraz ich dzienne wynagrodzenie brutto powiększone o narzuty ZUS pracodawcy.

5. NOTY POZOSTAŁE

	30.09.2022	31.12.2021
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług w tym od podmiotów powiązanych	105 850	106 926
	952	3 553
Zobowiązania budżetowe z tytułu:	6 546	9 350
podatku od towarów i usług	3 018	4 967
podatku dochodowego od osób fizycznych	522	1 010
ZUS	2 882	3 282
podatku od nieruchomości	40	-
PFRON	59	48
PPK	24	42
inne	1	1
Pozostałe zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	7 858	8 821
krótkoterminowe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	2 832	2 266
inne	3 370	5 932
	1 656	623
Razem	120 254	125 097

5.3. WYJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Uzgodnienie zmiany stanu kapitału obrotowego za okres sprawozdawczy oraz analogiczny okres roku poprzedniego:

	Zmiana stanu w sprawozdaniu przepływów pieniężnych 01.2022-09.2022	Zmiana stanu w sprawozdaniu przepływów pieniężnych 01.2021-09.2021
Zmiana stanu rezerw	4 172	(3 947)
Zmiana stanu zapasów	(7 901)	3 959
Zmiana stanu należności	16 942	(116 145)
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	(8 837)	10 490
Zmiana stanu pozostałych aktywów	4 970	3 095
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu kontraktów	(110 600)	(174 850)
Zmiana stanu kapitału obrotowego	(101 254)	(277 398)

Istotne różnice w zmianie stanu kapitału obrotowego w ujęciu memoriałowym i kasowym są przede wszystkim związane z kompensatami rozrachunków publiczno-prawnych oraz zmianą stanu środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania.

5.4. STRUKTURA GRUPY

**Udziały, akcje w jednostkach zależnych i współzależnych**

Udziały, akcje w jednostkach zależnych i współzależnych wykazywane są według kosztu historycznego, pomniejszonego o utworzone odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów odpowiada wartości godziwej tego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość tę ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej.

Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości niefinansowych składników majątkowych używanych w działalności ujmuje się jako pozostałe koszty.

Struktura Grupy

Na dzień 30 września 2022 roku w skład Grupy wchodzi Jednostka dominująca ONDE S.A. oraz jednostki zależne, konsolidowane metodą pełną i metodą praw własności.

Lp	Nazwa jednostki	Siedziba	Zakres działalności	Udział Jednostki Dominującej w kapitale (równy posiadanym prawom głosu)		Udział Jednostki Dominującej w kapitale (równy posiadanym prawom głosu)	
				30.09.2022	Wartość udziałów ONDE (w tys. PLN)	31.12.2021	Wartość udziałów ONDE (w tys. PLN)
Udziały posiadane bezpośrednio							
1	WTL 20 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	315	100,00%	315
2	WTL 40 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	330	100,00%	330
3	WTL 80 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	165	100,00%	165
4	WTL 100 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	255	100,00%	255
5	WTL 120 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	300	100,00%	300
6	WTL 130 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	900	100,00%	900
7	WTL 140 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	450	100,00%	450
8	WTL 150 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	270	100,00%	270
9	WTL 160 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	240	100,00%	240
10	WTL 170 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	390	100,00%	390
11	IDE PROJEKT SP. Z O.O.	Toruń	usługi projektowe	100,00%	500	100,00%	500
12	SOLAR SERBY SP. Z O.O. (dawniej AZURYT 6 INVESTMENTS SP. Z O.O.)	Warszawa	odnawialne źródła energii	50,00%	14 687	50,00%	14 687
13	CYRANKA SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	10 647	100,00%	10 647
14	KWE SP. Z O.O.	Szczecin	odnawialne źródła energii	50,00%	11 232	50,00%	11 232
15	ELEKTROWNIA DE PVPL 22 SP. Z O.O.	Szczecin	odnawialne źródła energii	100,00%	15 850	50,00%	3 400
16	WTL 270 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	360	100,00%	360
17	WTL 210 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	795	100,00%	795
18	WTL 50 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	555	100,00%	555
19	PARK SŁONECZNY CIECHANÓW SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	1 095	100,00%	1 095
20	PARK LEWAŁD SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	9 354	100,00%	9 354
21	FW GUMIENICE SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	1 763	100,00%	1 645
22	FARMA WIATROWA SZYBOWICE SP. Z O.O.	Warszawa	odnawialne źródła energii	50,00%	5 287	50,00%	5 287
23	DEVOZE SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	5	100,00%	0
24	SOLAR KAZIMIERZ BISKUPI SP. Z O.O. (dawniej NEO SOLAR KAZIMIERZ BISKUPI SP. Z O.O.)	Warszawa	odnawialne źródła energii	50,00%	22 681	0,00%	0
25	PV KADŁUBIA 2 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	9 421	0,00%	0
26	PV SZCZEPANÓW SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	4 404	0,00%	0
27	ONDE BETEILIGUNGS GMBH	Düsseldorf	rozwój działalności wykonawczej w OZE	100,00%	118	0,00%	0
Razem					112 369		63 172

Wartość udziałów w Spółkach kontrolowanych przez ONDE S.A. wynosi: 58.482 tys. zł. Wartość udziałów w jednostkach współkontrolowanych to: 53.887 tys. zł.

Nabycie jednostek obejmujących grupę aktywów nie stanowiących przedsięwzięcia

Dnia 25 czerwca 2021 r. Spółka ONDE S.A. zawarła umowę kupna 50% udziałów w spółce (ELEKTROWNIA DE PVPL 22 SP. Z O.O.), będącej właścicielem projektu farmy fotowoltaicznej, od jednostki niepowiązanej. Dnia 28 kwietnia 2022 r. ONDE zawarła umowę kupna pozostałych 50% udziałów w spółce (ELEKTROWNIA DE PVPL 22) od jednostki niepowiązanej. Łączna cena nabycia spółki wyniosła 15.850 tys. zł i została rozliczona w środkach pieniężnych. Koszty transakcyjne dotyczące obu transakcji były nieistotne. W skład majątku spółki wchodzi umowa dzierżawy gruntów określająca powierzchnię pod budowę farm fotowoltaicznych, decyzje środowiskowe, warunki zabudowy i środki pieniężne. Spółka nie generuje przychodów oraz nie posiada określonych procesów i pracowników, dlatego też transakcja została zakwalifikowana jako nabycie aktywów nie stanowiące nabycia przedsięwzięcia. Nabycie aktywów rozliczane jest poprzez alokację ceny nabycia do poszczególnych nabytych składników aktywów, na bazie ich relatywnych wartości godziwych. Spółka ONDE oceniła, iż cena zapłacona zostanie alokowana głównie do nabytego stadium wykonalności budowy farmy fotowoltaicznej w nabytych lokalizacjach.

Dnia 6 czerwca 2022 r. Spółka ONDE S.A. nabyła 100% udziałów w spółce celowej (PV Szczepanów Sp. z o.o.), będącej właścicielem projektu farmy fotowoltaicznej, od dwóch jednostek niepowiązanych. Kwota transakcji wyniosła 4.404 tys. zł cena transakcyjna podlega rozliczeniu w środkach pieniężnych. Koszty transakcyjne dotyczące tej transakcji były nieistotne. W skład majątku spółki wchodzi umowa dzierżawy gruntów określająca powierzchnię pod budowę farm fotowoltaicznych, decyzje środowiskowe, warunki zabudowy i środki pieniężne. Spółka nie generuje przychodów oraz nie posiada określonych procesów i pracowników, dlatego też transakcja została zakwalifikowana jako nabycie aktywów nie stanowiące nabycia przedsięwzięcia. Nabycie aktywów rozliczane jest poprzez alokację ceny nabycia do poszczególnych nabytych składników aktywów, na bazie ich relatywnych wartości godziwych. Spółka ONDE oceniła, iż cena zapłacona zostanie alokowana głównie do nabytego stadium wykonalności budowy farmy fotowoltaicznej w nabytych lokalizacjach.

Dnia 6 czerwca 2022 r. Spółka ONDE S.A. nabyła 100% udziałów w spółce celowej (PV Kadłubia 2 Sp. z o.o.), będącej właścicielem dwóch projektów farm fotowoltaicznych, od dwóch jednostek niepowiązanych. Kwota transakcji wyniosła 9.421 tys. zł cena transakcyjna podlega rozliczeniu w środkach pieniężnych. Koszty transakcyjne dotyczące tej transakcji były nieistotne. W skład majątku spółki wchodzi umowa dzierżawy gruntów określająca powierzchnię pod budowę farm fotowoltaicznych, decyzje środowiskowe, warunki zabudowy i środki pieniężne. Spółka nie generuje przychodów oraz nie posiada określonych procesów i pracowników, dlatego też transakcja została zakwalifikowana jako nabycie aktywów nie stanowiące nabycia przedsięwzięcia. Nabycie aktywów rozliczane jest poprzez alokację ceny nabycia do poszczególnych nabytych składników aktywów, na bazie ich relatywnych wartości godziwych. Spółka ONDE oceniła, iż cena zapłacona zostanie alokowana głównie do nabytego stadium wykonalności budowy farmy fotowoltaicznej w nabytych lokalizacjach.

Nabycie jednostek stanowiących przedsięwzięcie

W roku bieżącym nie nastąpiło nabycie jednostek stanowiących przedsięwzięcie.

Nabycie udziałów w jednostkach współkontrolowanych

Dnia 2 lutego 2022 r. Spółka ONDE S.A. nabyła 50% udziałów w spółce celowej (Solar Kazimierz Biskupi Sp. z o.o.), będącej właścicielem projektu farmy fotowoltaicznej, od jednostki niepowiązanej. Kwota transakcji wyniosła 22.681 tys. zł, cena transakcyjna podlega rozliczeniu w środkach pieniężnych. Koszty transakcyjne dotyczące tej transakcji były nieistotne.

Założenie Spółki

W dniu 14 września 2022 r. została zawarta umowa spółki pod nazwą ONDE Beteiligungs GmbH. Spółka została powołana do przeprowadzenia przez Grupę ONDE akwizycji na rynku niemieckim.

5.5. ZDARZENIA PO ZAKOŃCZENIU OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO

1. W dniu 20 października 2022 r. konsorcjum firm ONDE S.A. oraz P&Q sp. z o.o. zawarło umowę z FEN Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu na roboty budowlane przy budowie farmy wiatrowej położonej na terenie województwa śląskiego. Całkowita wartość kontraktu wynosi 63,4 mln zł netto, wartość przypadająca na ONDE S.A. wynosi 34,9 mln zł netto. Termin realizacji kontraktu to 31.08.2024 r.
2. W dniu 27 października 2022 r. ONDE S.A. wraz ze Spółkami z Grupy ERBUD - Spółka Erbud S.A., Erbud Industry Centrum Sp. z o.o. oraz Erbud International Sp. z o.o., otrzymał podpisany przez wszystkie strony Aneks do Umowy kredytowej zawartej z ING Bank Śląski S.A. W wyniku zawarcia Aneksu oraz w związku z włączeniem, od daty podpisania aneksu, do Umowy z Bankiem dodatkowej Spółki z Grupy Erbud tj. Erbud International Sp. z o.o. zwiększa się łączny limit odnawialny do 175 mln zł. Podlimit dla Spółki ONDE S.A. nie zmienił się i wynosi 50 mln zł z możliwością zaciągnięcia długu do 20 mln zł.

Podpisy Członków Zarządu

Paweł Średniawa
/Prezes Zarządu/

Piotr Gutowski
/Wiceprezes Zarządu/

Marcin Szerszeń
/Wiceprezes Zarządu/

Toruń, 4 listopada 2022 roku